

Úmluva Mezinárodní organizace práce č. 159 o pracovní rehabilitaci a zaměstnávání invalidů, 1983

Generální konference Mezinárodní organizace práce,

kteřá byla svolána Správní radou Mezinárodního úřadu práce do Ženevy a tam se sešla dne 1. června 1983 na svém šedesátém devátém zasedání,

poukazujíc na existující mezinárodní normy obsažené v doporučení o pracovní rehabilitaci invalidů, 1955 a v doporučení o rozvoji lidských zdrojů, 1975,

u vědomí, že od přijetí doporučení o pracovní rehabilitaci invalidů, 1955, došlo k významnému vývoji v chápání potřebnosti rehabilitace, v rozsahu a organizaci rehabilitačních služeb a v zákonodárství a praxi mnoha členských států ohledně otázek, o nichž jedná toto doporučení,

majíc na zřeteli, že Valné shromáždění Spojených národů prohlásilo rok 1981 za Mezinárodní rok invalidů pod heslem "Plná účast a rovnost" a že široký Světový akční program týkající se invalidů má na vnitrostátní a mezinárodní úrovni zajistit účinná opatření k provedení cílů "plné účasti" invalidů na společenském životě a rozvoji a "rovnosti",

jsouc názoru, že vzhledem k tomuto vývoji je vhodné přijmout nové mezinárodní normy o této věci, které přihlížejí zejména k tomu, že je třeba zajistit všem skupinám invalidů rovné příležitosti a zacházení jak ve venkovských, tak v městských oblastech, aby mohli vykonávat zaměstnání a zapojit se do společenství,

rozhodnuvši přijmout některé návrhy týkající se pracovní rehabilitace, jež jsou čtvrtým bodem jednacího pořadu zasedání, a stanovivši, že tyto návrhy budou mít formu mezinárodní úmluvy,

přijímá dne 20. června 1983 tuto úmluvu, která bude označována jako Úmluva o pracovní rehabilitaci a zaměstnávání invalidů, 1983:

ČÁST I. - VYMEZENÍ POJMŮ A PŮSOBNOSTI

Článek 1

1. Pro účely této úmluvy výraz "invalida" označuje každou osobu, jejíž vyhlídky naleznout a zachovat si vhodné zaměstnání a dosahovat v něm postupu jsou podstatně sníženy v důsledku náležitě ověřeného tělesného nebo duševního postižení.

2. Pro účely této úmluvy každý členský stát bude vycházet z toho, že účelem pracovní rehabilitace je umožnit, aby invalida získal a zachoval si vhodné zaměstnání a v něm postupoval, a tak mu bylo usnadněno jeho zapojení nebo opětné zapojení do společnosti.

3. Každý členský stát bude provádět ustanovení této úmluvy pomocí opatření, která vyhovují vnitrostátním podmínkám a odpovídají vnitrostátní praxi.

4. Ustanovení této úmluvy se vztahují na všechny skupiny invalidů.

ČÁST II. - ZÁSADY POLITIKY V OBLASTI PRACOVNÍ REHABILITACE A ZAMĚSTNÁVÁNÍ INVALIDŮ

Článek 2

Každý členský stát má v souladu s vnitrostátními podmínkami, praxí a možnostmi stanovit, provádět a pravidelně přezkoumávat vnitrostátní politiku v oblasti pracovní rehabilitace a zaměstnávání invalidů.

Článek 3

Zmíněná politika má mít za cíl zajistit, aby vhodná opatření pracovní rehabilitace byla dostupná všem skupinám invalidů, a prosazovat možnosti zaměstnávat invalidy ve volném náboru.

Článek 4

Zmíněná politika má být založena na zásadě rovných možností pro invalidy a pro ostatní pracovníky. Je třeba dbát rovných možností a zacházení s invalidními pracovníky a invalidními pracovníci. Zvláštní pozitivní opatření, jež mají zajistit skutečnou rovnost možností a zacházení s invalidními pracovníky a ostatními pracovníky, nesmějí být pokládána za diskriminační vůči ostatním pracovníkům.

Článek 5

S reprezentativními organizacemi pracovníků a zaměstnavatelů je třeba projednávat provádění zmíněné politiky včetně opatření, jež je třeba učinit na podporu spolupráce a koordinace mezi veřejnými a soukromými institucemi, které se zabývají pracovní rehabilitací. Rovněž je třeba jednat s reprezentativními organizacemi invalidů nebo s těmi, které se jimi zabývají.

ČÁST III. - VNITROSTÁTNÍ OPATŘENÍ PRO ROZVOJ PRACOVNÍ REHABILITACE A ZAMĚSTNÁVÁNÍ INVALIDŮ

Článek 6

Každý členský stát má prostřednictvím vnitrostátního zákonodárství nebo jiným způsobem odpovídajícím vnitrostátní praxi a podmínkám učinit opatření, jichž je zapotřebí k provedení článků 2, 3, 4 a 5 této úmluvy.

Článek 7

Příslušné orgány mají učinit opatření za účelem poskytování a vyhodnocování poradenství pro volbu povolání, odborné výchovy, zprostředkování práce a jiných souvisejících služeb, jež mají umožnit invalidům získat a udržet si zaměstnání a dosahovat v něm postupu; stávající služby pro pracovníky vůbec mají být, pokud je to možné a vhodné, využívány po provedení potřebných úprav.

Článek 8

Je třeba učinit opatření pro vytváření a rozvoj pracovní rehabilitace a zaměstnávání invalidů ve venkovských oblastech a v odlehlých obcích.

Článek 9

Každý členský stát má usilovat o vyškolení a dostupnost poradců ve věcech rehabilitace, jakož i jiných vhodně kvalifikovaných osob pověřených poradenstvím pro volbu povolání, odbornou výchovu, zprostředkováním práce a zaměstnáváním invalidů.

ČÁST IV. - ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 10

Formální ratifikace této úmluvy budou oznámeny generálnímu řediteli Mezinárodního úřadu práce a jím zapsány.

Článek 11

1. Tato úmluva zavazuje toliko členské státy Mezinárodní organizace práce, jejichž ratifikace byla zapsána generálním ředitelem.

2. Nabude účinnosti dvanáct měsíců poté, kdy generální ředitel zapíše ratifikace dvou členských států.

3. Pro každý další členský stát nabude tato úmluva účinnosti dvanáct měsíců od data, kdy jeho ratifikace byla zapsána.

Článek 12

1. Každý členský stát, který ratifikoval tuto úmluvu, může ji vypovědět po uplynutí deseti let ode dne, kdy tato úmluva poprvé nabyla účinnosti, písemným sdělením generálnímu řediteli Mezinárodního úřadu práce, který je zapíše. Výpověď nabude účinnosti jeden rok po dni, kdy byla zapsána.

2. Každý členský stát, jenž ratifikoval tuto úmluvu a který nepoužije práva ji vypovědět podle tohoto článku během roku následujícího po uplynutí období deseti let, jak je uvedeno v předchozím odstavci, bude vázán úmluvou na další desetileté období a poté ji bude moci vypovědět vždy po uplynutí desetiletého období za podmínek uvedených v tomto článku.

Článek 13

1. Generální ředitel Mezinárodního úřadu práce oznámí všem členským státům Mezinárodní organizace práce zápis všech ratifikací a výpovědí, které mu členské státy Organizace sdělí.

2. Když bude členským státům Organizace sdělovat zápis druhé ratifikace, jež mu byla oznámena, generální ředitel upozorní členské státy Organizace na datum, kdy tato úmluva nabude účinnosti.

Článek 14

Generální ředitel Mezinárodního úřadu práce oznámí generálnímu tajemníkovi Spojených národů k zápisu podle článku 102 Charty Spojených národů úplné údaje o všech ratifikacích a výpovědích, které zapsal podle ustanovení předchozích článků.

Článek 15

Kdykoli to bude považovat za nutné, Správní rada Mezinárodního úřadu práce předloží

Generální konferenci zprávu o provádění této úmluvy a přezkoumá, zda je záhodno dát na pořad jednání Konference otázku její úplné nebo částečné revize.

Článek 16

1. Přejme-li Generální konference novou úmluvu revidující úplně nebo částečně tuto úmluvu a neustanoví-li nová úmluva jinak:

- a) ratifikace nové revidující úmluvy způsobí ipso iure okamžitou výpověď této úmluvy bez ohledu na ustanovení článku 12, a to s výhradou, že nová revidující úmluva nabude účinnosti,
- b) od doby, kdy nová revidující úmluva nabude účinnosti, tato úmluva přestane být členským státům otevřena k ratifikaci.

2. Tato úmluva však zůstane v platnosti ve své formě a obsahu pro ty členské státy, které ji ratifikovaly, jež však neratifikovaly novou revidující úmluvu.

Článek 17

Anglické a francouzské znění této úmluvy mají stejnou platnost.